

DAVID ČERNÝ

NOVÁ
tajemství
Prahy

 GRADA

Foto: Peter Čech

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

DAVID ČERNÝ NOVÁ TAJEMSTVÍ PRAHY

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 7439. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová
Sazba a grafická úprava Anita Ponešová
Jazyková korektura Pavlína Zelníčková
Fotografie na obálce Klára Hášová

Počet stran 112
První vydání, Praha 2019
Vytiskla tiskárna TISK CENTRUM

Dotisk 2020

© Grada Publishing, a. s., 2019
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2019

ISBN 978-80-271-1088-9 (ePub)
ISBN 978-80-271-1087-2 (pdf)
ISBN 978-80-271-2451-0 (print)

David Černý

NOVÁ
tajemství
Prahy

Grada Publishing

OBSAH:

Obsah	6
Zázraky na počkání	11
Tajemství Juditiny věže	14
Záchod s románským reliéfem a nevídaným výhledem	
Zapomenuté nádraží	18
Víte, kde byla železniční stanice Praha – Královské Vinohrady?	
Pohřební tramvaj v pražských ulicích	22
Převážela mrtvé vojáky z nemocnic na hřbitovy	
Úhoř Pepík žije v kašně pojišťovny ve Spálené ulici	28
Vzpomínal na něj i Jan Werich	
Koupelna Jana Masaryka	30
Podívejte se do míst, kde byl zavražděn ministr zahraničí	
Nejponuřejší místo v Evropě	35
Vítejte na hřbitově bláznů v Bohnicích	
Jak se proměňovalo Václavské náměstí	36
Od roku 1606 po dnešek	
Tajná podzemní nemocnice v Krči	40
Je stále připravena přijímat pacienty	
Neuvěřitelné návrhy na dostavbu Staroměstské radnice	44
Jak se vám líbí kubistická krystalická pyramida od Josefa Gočára?	
Nejslavnější český svatý je Jan Nepomucký	47
Jak ho na Karlově mostě požádat, aby se splnila ta nejtajnější přání	
Tajemný potok Brusnice	50
Nenápadná říčka, která dala vzniknout Praze	
Ďáblový kameny	56
Jsou od čerta, husitů, nebo je to část zaniklého kostela?	

Francku, kup mi jedno bu a za dva ban	58
Tajemství řeči Podskalí	
Prokletý chlapec	64
Na kostele svatého Martina ve zdi	
Rotunda svatého Václava	66
Zapomenuté místo zázraků	
Procházka po třech pražských nej	71
Nejmenší dům, nejuzší ulička a hotel v Praze	
Kde se nachází nejstarší pražská dopravní značka?	75
U průjezdu do paláce Platýz	
Zapomenutý hrázděný domek na Klárově	77
Sloužil výběřčím mostného	
Loreta	80
Když Prahou zazní Tisíckrát pozdravujeme Tebe	
Klementinum	86
Tajemství meridiánové místnosti Astronomické věže Klementina	
Ledňáček	90
Létající pražský drahokam	
Podolská cementárna	96
Jako z románu Julese Vernea	
Unikátní návrhy	98
Jak by vypadalo metro, kdyby se stavělo už před válkou	
13 pražských střípků	102
Rejstřík	108

Mé milé ženě Tereze
a nejhodnějším dětem
Josefínce a Matějovi

Zázraky na počkání

Foto: Lenka Petruželová

DAVID ČERNÝ pochází ze staré pražské rodiny, která po staletí provozovala pekařství v Petrské čtvrti. V současné době vede projekt Miluju Prahu, který se zabývá krásami města. David stále žije na Starém Městě, nedaleko Staroměstského náměstí.

Praha mě nepřestane nikdy fascinovat. Na první pohled stojí zdánlivě nehnutě. Ale odehrávají se v ní děje, které nás dokážou přivést k úžasu. Jako když fotíte do této knihy Nové tajemství Prahy potok Brusnici, který už skoro celý teče v kanále, a zažijete další pražský zázrak na vlastní oči. Brusnice je zapomenutý potůček, který vytvořil nad Jelením příkopem ostroh nad Vltavou, kde vznikla podle proroctví kněžny Libuše Praha. Byli jsme s fotografkou Lenkou Petruželovou u X. bašty Mariánských hradeb. Fotili jsme Brusnici v parku Maxe van der Stoela. Potůček jen na nemnoha místech vystoupá z kanalizace na povrch. „Podívej se, ledňáček,“ ukazuje Lenka. Nechtělo se mi tomu věřit. Tady uprostřed města, kousek od Pohořelce, poletuje a loví ledňáček. Je to jako najít čtyřlístek, poslouchat zpěv velryby jižní, pozorovat měsíční duhu, která se zobrazí v dešti při měsíčním svitu. Je to náhoda,

Ledňáčka říčního můžete potkat na Vltavě, Čertovce a pražských říčkách a potocích. Ve středověku byl tento létající drahokam osobním symbolem českého a římského krále Václava IV, stavitele Staroměstské mostecké věže, kde najdeme hned 16 vyobrazení ledňáčka.

šťěstí, krása. Tento létající drahokam se tak často mýlí. Jen jeden z pěti jeho loveckých pokusů je úspěšný, a přesto s námi žije v Praze. Velký český král Václav IV., kterému je často vyčítáno, že nepokračoval důsledně v kročejích svého otce, císaře Karla IV., si dal do svého znaku právě ledňáčka. Nechal dostavět Staroměstskou mosteckou věž a vlastně celý most. Věž, která je středobodem královské korunovační cesty, nechal český král vyzdobit svými osobními znaky, ledňáčky sedícími ve věniku, což je stočený šátek. Rouška, kterou podala svatá Veronika během křížové cesty Ježíši Nazaretskému. V látce je prý uchován otisk pravé podoby Kristovy tváře. Na věži najdete ledňáčeků hned 16. Podle legendy se všechny podaří najít jen poctivému člověku. Napovím vám: 14 jich najdete na vnějším plášti věže a dva zbývající, krásné barevné ptáčky, najdete uvnitř.

Když jsem od věže odcházel, vzpomněl jsem si na ty poslední dva. Musel jsem se tedy vrátit a vystoupat po starobylých věžních schodech. A tak k povídání o Brusnici přibyla kapitola o ledňáčkovi, pražském létajícím drahokamu – králi rybáři, symbolu středověké Prahy, kterého můžeme opět spatřit živého v Čertovce, na Křížovnickém ostrově, u Brusnice či na Radotínském potoce. Kniha se mi psala dobře, protože zázraky se v naší milované Praze dějí každý den.

David Černý

Foto: Kamil Procházka

Tajemství Juditiny věže

Záchod s románským reliéfem a nevídaným výhledem

Vstup na Karlův most z Malé Strany hlídají dvě mostecké věže spojené branou. Nižší věž, která byla původně vyšší, se nazývá Juditina a sídlí v ní Klub Za starou Prahu. Když vstoupíte dovnitř, zjistíte, že čas uvnitř věže běží jinak, samozřejmě pomaleji.

Věž, která byla postavena ve 12. století pro obranu Juditina mostu, předchůdce mostu Karlova, skrývá nejen poklad. Tím nejvýznamnějším je románský reliéf z 12. století, který je vtesán do zdi věže. Z Karlova mostu ale vidět není, protože je dnes součástí výzdoby sousedního domu.

Dnes je v jakési předsínce, která přiléhá ze sousedního domu k věži. Takže je možné si ho prohlédnout opravdu zblízka. Není úplně jasné, co reliéf zobrazuje, ale vidíme mladíka, který předává cosi vyšší, podle všeho společensky důležitější postavě, jejíž hlava ale zmizela v hlubinách věků.

Jeden z výkladů říká, že výjev zobrazuje stavitele mostu, jenž předává panovníkovi model mostu k užívání. O reliéfu se dlouhá léta nevědělo. Byl zazděn a objeven až koncem 19. století.

Prostor vedle zdi se zazděným reliéfem byl dokonce provizorně obestavěn

Foto: Lenka Petruželová

Ke zdi vyšší malostranské věže je v horní třetině přistavěn malý arkýř. Jde o prevít či prevět neboli česky soukromé místo, tedy záchod. Kanalizace neexistovala, kálelo se z výšky přímo na ulici.